

Curtea Constituțională
a Republicii Moldova,
mun. Chișinău, str. Al.
Lăpușneanu, 28

SESIZARE

privind interpretarea prin coroborare a dispozițiilor articolului 2 alineatul (1), articolului 60 alineatul (1), articolului 61 alineatele (1) și (2) și articolului 66 litera a) din Legea Supremă în vederea elucidării posibilității dizolvării Parlamentului prin adoptarea de către forul legislativ a unei hotărâri în acest sens cu o majoritate calificată (de două treimi) de voturi ale deputaților

I. AUTORII SESIZĂRII

Mihail Popșoi – deputat în Parlamentul Republicii Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

Dan Perciun – deputat în Parlamentul Republicii Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

Virgiliu Pâslariuc – deputat în Parlamentul Republicii Moldova,

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect interpretarea prin coroborare a dispozițiilor articolului 2 alineatul (1), articolului 60 alin.(1), articolului 61 alin. (1) și (2) și articolului 66 lit. a) din Legea Supremă în vederea elucidării posibilității dizolvării Parlamentului prin adoptarea de către forul legislativ a unei hotărâri în acest sens cu o majoritate calificată (de două treimi) de voturi ale deputaților.

III. CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova sunt următoarele:

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

„(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

[...]”

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

(2) Parlamentul este compus din 101 deputați.

Articolul 61

Alegerea Parlamentului

(1) Parlamentul este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Modul de organizare și de desfășurare a alegerilor este stabilit prin lege organică.

(3) Alegerile deputaților în Parlament se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului precedent.

Articolul 62

Validarea mandatului de deputat

Curtea Constituțională, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui în cazul încălcării legislației electorale.

Articolul 63

Durata mandatului

(1) Parlamentul este ales pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă.

(2) Parlamentul se întrunește, la convocarea Președintelui Republicii Moldova, în cel mult 30 de zile de la alegeri.

(3) Mandatul Parlamentului se prelungește până la întrunirea legală a noii componente. În această perioadă nu poate fi modificată Constituția și nu pot fi adoptate, modificate sau abrogate legi organice.

(4) Proiectele de legi sau propunerile legislative înscrise pe ordinea de zi a Parlamentului precedent își continuă procedura în noul Parlament.

Articolul 64

Organizarea internă

(1) Structura, organizarea și funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament. Resursele financiare ale Parlamentului sunt prevăzute în bugetul aprobat de acesta.

(2) Președintele Parlamentului se alege prin vot secret, cu majoritatea voturilor deputaților aleși, pe durata mandatului Parlamentului. El poate fi revocat în orice moment prin vot secret de către Parlament cu o majoritate de cel puțin două treimi din voturile tuturor deputaților.

(3) Vicepreședinții se aleg la propunerea Președintelui Parlamentului, cu consultarea fracțiunilor parlamentare.

Articolul 65

Caracterul public al ședințelor

(1) Ședințele Parlamentului sunt publice.

(2) Parlamentul poate hotărî ca anumite ședințe să fie închise.

Articolul 66

Atribuțiile de bază

Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

- a) adoptă legi, hotărâri și moțiuni;
- b) declară referendumuri;
- c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;
- d) aprobă direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului;
- e) aprobă doctrina militară a statului;
- f) exercită controlul parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție;
- g) ratifică, denunță, suspendă și anulează acțiunea tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova;
- h) aprobă bugetul statului și exercită controlul asupra lui;
- i) exercită controlul asupra acordării împrumuturilor de stat, asupra ajutorului economic și de altă natură acordat unor state străine, asupra încheierii acordurilor privind împrumuturile și creditele de stat din surse străine;
- j) alege și numește persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege;
- k) aprobă ordinele și medaliile Republicii Moldova;
- l) declară mobilizarea parțială sau generală;
- m) declară starea de urgență, de asediu și de război;
- n) inițiază cercetarea și audierea oricăror chestiuni ce se referă la interesele societății;
- o) suspendă activitatea organelor administrației publice locale, în cazurile prevăzute de lege;
- p) adoptă acte privind amnistia;
- r) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin Constituție și legi.

IV. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL SESIZĂRII

Prin sesizarea în cauză, solicităm interpretarea prin coroborare a articolelor învederate din Legea Supremă în vederea **elucidării posibilității dizolvării Parlamentului prin adoptarea de către forul legislativ a unei hotărâri în acest sens cu o majoritate calificată (de două treimi) de voturi ale deputaților.**

1. Trebuie de menționat, de la început, că **dizolvarea Parlamentului prin decizia suverană a însuși Parlamentului nu este interzisă expres de Constituția Republicii Moldova.** Și asta cu toate că Legea Supremă prevede mai multe cazuri, situații sau ipoteze când dizolvarea Parlamentului este interzisă: mai des decât o dată pe an [art.85 alin.(3) din Constituție], în ultimele 6 luni ale mandatului Președintelui Republicii Moldova [art.85 alin.(4) din Constituție], în timpul stării de urgență, de asediu sau de război [art.85 alin.(4) din Constituție]. În plus, Curtea Constituțională a decis, pe cale jurisprudențială, prin Hotărârea nr.19/2020, că *„În sensul articolelor 85 și 90 din Constituție, dizolvarea Parlamentului în ultimele șase luni ale mandatului Președintelui Republicii, în cazul în care în această perioadă Președintele demisionează și sunt întrunite condițiile pentru dizolvarea Parlamentului, este interzisă.”*

2. O sesizare cu un obiect apropiat cu cel din prezenta sesizare a fost depusă la 2 iunie 1997 de către deputatul în Parlament de la acea vreme, domnul Vladimir Solonari. Acesta a solicitat interpretarea art. 61 alin. (2), art.III din Titlul VII „Dispoziții finale și tranzitorii” din Constituție despre dreptul Parlamentului de a se autodizolva. În sesizare s-a subliniat că prevederile art. 61 alin. (2) și art.66 lit. a) și r), luate în ansamblu, permit să se conchidă că Parlamentul are dreptul să se autodizolve, adoptând în acest sens o lege organică, deși Constituția nu prevede acest drept în mod expres.

În hotărârea Curții Constituționale nr.31/1997 „Cu privire la interpretarea art. 61 alin. (2) și (3), art. 63 alin. (1), (2) și (3), art. III din Titlul VII „Dispoziții finale și tranzitorii” din Constituția Republicii Moldova”, s-au reținut următoarele:

„Curtea Constituțională consideră că în art. 85 Constituția prevede în mod expres și exhaustiv cazurile și temeiurile pentru care Parlamentul poate fi dizolvat înaintea expirării mandatului său. Norma respectivă constituie o expresie a principiului stabilit în art. 6 din Constituție privind separația și colaborarea puterilor în stat, adică al contrabalanței, prin care se rezolvă un diferend dintre puterea legislativă și puterea executivă privind prerogativele constituționale.

Cât privește decizia Parlamentului de a-și înceta din proprie voință activitatea, Curtea Constituțională pornește de la premisa că Parlamentul este prin esența sa o instituție reprezentativă, compusă din 101 deputați (art. 60 alin. (2)), că deputații intră în exercițiul mandatului sub condiția validării (art. 62 și 69 alin. (1)) a fiecărei persoane; că în exercițiul mandatului, deputații sînt în serviciul poporului (art. 68 alin. (1)) pentru durata întregului mandat de 4 ani, cu excepția cazurilor, când calitatea de deputat încetează înaintea expirării mandatului Parlamentului în care a fost ales (art. 69 alin. (2)). Întrucât Constituția prevede în mod expres încetarea mandatului de deputat în caz de demisie (art. 69 alin. (2)), Curtea Constituțională consideră că, în cazul unui dezacord sau al diferitelor disensiuni apărute în activitatea legislativului, dar care nu impun soluționarea situației prin modalitatea stabilită de art. 85 din Constituție, autodizolvarea Parlamentului înainte de expirarea mandatului nu este posibilă, decât în cazul în care fiecare deputat și candidat supleant pe lista partidelor și blocurilor electorale ce au participat la alegeri depun personal cereri de demisie, ceea ce ar conduce, de fapt, la lipsa cvorului necesar pentru adoptarea legilor. În cazul blocării procesului legislativ intervine, însă, situația prevăzută în mod expres de art. 85 din Constituție, când Parlamentul poate fi dizolvat din inițiativa Președintelui Republicii Moldova.”

Spre deosebire de considerentele din sesizarea depusă în 1997, dar și cele reținute în hotărârea Curții citată mai sus, în prezenta sesizare **solicităm interpretarea Constituției în sensul posibilității dizolvării Parlamentului nu prin adoptarea unei legi organice – care se face cu votul a 51 de deputați [majoritate**

absolută] –, ci prin adoptarea unui act legislativ (eventual hotărâre a Parlamentului) cu o majoritate de două treimi de voturi [majoritate calificată].

O astfel de posibilitate nu doar că este conformă prevederilor constituționale, ci pare a fi în măsura care dă expresie reală rolului Parlamentului atribuit de Legea Supremă a țării. Or, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului. Iar într-o jurisprudență constantă a Curții Constituționale, s-a remarcat că Parlamentul poate interveni prin adoptarea de acte legislative oriunde consideră necesar, cu condiția ca acest lucru să nu contravină Legii Supreme.

3. Mai mult decât atât, majoritatea calificată de două treimi este o garanție a consensului larg vizând chestiunea dizolvării Parlamentului. **De vreme ce Parlamentul poate modifica cu două treimi de voturi oricare prevedere din Constituție, cu excepția celor care depășesc limitele revizuirii Legii Supreme, pare firesc ca aceeași majoritate calificată să poată decide și dizolvarea Parlamentului.**

4. Trebuie de menționat și că, reieșind din considerentele Curții reținute în Hotărârea nr.31/1997, putem deduce că aceasta a admis în esență și posibilitatea dizolvării Parlamentului fără „*soluționarea situației prin modalitatea stabilită de art. 85 din Constituție*” „*în cazul unui dezacord sau al diferitelor disensiuni apărute în activitatea legislativului*”. Acest lucru, potrivit Curții, se poate realiza dacă „*fiecare deputat și candidat supleant pe lista partidelor și blocurilor electorale ce au participat la alegeri depun personal cereri de demisie, ceea ce ar conduce, de fapt, la lipsa cvorului necesar pentru adoptarea legilor. În cazul blocării procesului legislativ intervine, însă, situația prevăzută în mod expres de art. 85 din Constituție, când Parlamentul poate fi dizolvat din inițiativa Președintelui Republicii Moldova.*”.

Totuși, această modalitate de dizolvare determinată pe cale jurisprudențială la moment este inaplicabilă la modul practic. Și asta deoarece, pe de o parte, Parlamentul actual este ales pe baza sistemului electoral mixt – 50 de

deputați sunt aleși pe baza sistemului proporțional pe liste de partid, iar 51 sunt aleși pe circumscripții uninominale pe baza sistemului majoritar –, astfel încât, mai ales în cazul deputaților din circumscripții uninominale, nu este posibilă depunerea cererilor de demisie care ar face imposibilă în definitiv suplinirea mandatului. Or, conform reglementărilor ultraactive din Legea nr.154/2017 aplicabile temporar prin Legea 113/2019 [art.VI], în cazul vacantării funcției de deputat ar urma să se organizeze alegeri noi în circumscripția uninominală respectivă. Pe de altă parte, nici teza cu privire la aceea că *„fiecare deputat și candidat supleant pe lista partidelor și blocurilor electorale ce au participat la alegeri depun personal cereri de demisie, ceea ce ar conduce, de fapt, la lipsa cvorului necesar pentru adoptarea legilor”* nu mai poate fi aplicată la modul practic, întrucât, spre deosebire de dispozițiile Legii nr.1609/1993 coroborate cu cele ale Hotărârii Parlamentului nr.1613/1997 [în vigoare la momentul adoptării Hotărârii Curții Constituționale nr.31/1997], actualmente art.94 alin.(4) din Codul electoral stabilește că *„Mandatele de deputat rămase se redistribuie celorlalte partide, organizații social-politice sau blocuri electorale în modul stabilit la art.95 alin.(1)”* și că *„La fel se va proceda în cazul vacanței ulterioare a mandatelor de deputat, dacă concurentul electoral nu are candidați supleanți sau dacă devine vacant mandatul de deputat obținut de un candidat independent.”*. Altfel spus, chiar dacă am admite ipoteza învederată de Curtea Constituțională în 1997 cu privire la aceea că toți deputații își depun demisiile, iar supleanții declară public că renunță la mandatele care vor fi ulterior validate, mandatele de deputați care devin vacante oricum vor fi ocupate potrivit legii.

5. Dizolvarea Parlamentului de însuși Parlament s-a făcut deja în istoria Republicii Moldova fără ca acest drept să fie prevăzut expres în Constituție. Astfel, prin Hotărârea Parlamentului nr.1608/1993, s-a decis, pe de o parte, efectuarea pe data de 27 februarie 1994 a alegerilor anticipate în Parlament, iar, pe de altă parte, încetarea împuternicirilor Parlamentului de legislatura a douăsprezecea (ales în 1990) la data alegerilor respective. Și posibilitatea adoptării

unei astfel de decizii nu era prevăzută de Constituția Republicii Moldova din 15 aprilie 1978, cu modificările și completările ulterioare.

6. Întru-un alt context, menționăm că esența/filozofia art.85 alin.(1) și (2) din Constituție este aceea a **aplicării sancțiunii constituționale de dizolvare a Parlamentului Republicii Moldova în situația în care nu există o perioadă de timp sau nu poate fi creată în aceeași perioadă de timp o majoritate parlamentară stabilă**. Fie că este vorba de o majoritate în Parlament care să adopte legi, fie că este vorba de imposibilitatea creării majorității pentru investirea unui Guvern. Dar fără existența unei majorități stabile, nu se poate asigura funcționalitatea organelor constituționale ale statului, obstrucționându-se de fapt activitatea lor. Acest lucru l-a statuat și Curtea Constituțională în pct.127 din Hotărârea nr.32/2015 conform căruia „*[p]rincipiul majorității parlamentare este confirmat și prin faptul că toate circumstanțele ce antrenează dizolvarea Parlamentului sunt anume legate de nefuncționarea majorității (eșecul privind formarea Guvernului, blocarea votării legilor, nealegerea Președintelui)*”.

Reieșind din acest raționament, de vreme ce Constituția sancționează lipsa unei majorități parlamentare stabile cu sancțiunea dizolvării Parlamentului, pare firesc ca o majoritate calificată de două treimi să poată decide dizolvarea Parlamentului. Acest lucru este valabil mai ales dacă contextualizăm raționamentele detaliate mai sus la situația politică concretă în care se află Republica Moldova la ziua de azi: începând cu validarea mandatului actualului Parlament, au existat doar pentru scurt timp guverne susținute de majorități parlamentare declarate (iunie 2019 – noiembrie 2019 și martie 2020 – noiembrie 2020); la consultările care le-a avut Președintele țării cu fracțiunile și grupurile parlamentare, marea majoritate au optat pentru necesitatea dizolvării Parlamentului (unele au aoptat pentru alegeri imediat, altele pentru o etapă mai târzie); nimeni nu a propus vreun nume pentru funcția de Prim-ministru al Guvernului, deși, potrivit art.98 alin.(1) din Constituție, anume acesta este scopul consultărilor; nimeni nu a declarat existența vreunei majorități absolute și nici nu a menționat că ar fi dispus să încerce constituirea ei; mai mult chiar, toate fracțiunile au

declarat că nu vor face alianțe și nu vor constitui o majoritate parlamentară, fapt care lipsește un posibil guvern *ab initio* de susținere politica, iar aceasta face guvernul nefuncțional și nereprezentativ.

Chiar dacă achiesăm opiniei conform căreia spiritul Constituției este în sensul oferirii posibilității constituirii unei majorități parlamentare care ar investi un Guvern stabil, în situația în care, pe de o parte, există toate circumstanțele și realitățile menționate mai sus, iar, pe de altă parte, ar exista o majoritate de două treimi din parlamentari care susține că nu va face asta, pare illogic perpetuarea stării de incertitudine și, implicit, obligativitatea parcurgerii formale a etapelor prevăzute în art.85 alin.(1) și (2). Evident că, în situația în care nu există o majoritate calificată care să voteze actul legislativ de dizolvare, parcurgerea etapelor și procedurilor prevăzute la art.85 alin.(1) și (2) nu poate fi eludată. Însă, dacă de pe acum se știe că acest lucru este irealizabil, acceptarea ipotezei privind imposibilitatea adoptării unei hotărâri de dizolvare ar fi de natură să permită păstrarea situației de criză pentru un termen indefinit, contrar intereselor generale ale cetățenilor – titulari ai suveranității naționale.

7. Conform Raportului privind alegerea datei alegerilor adoptat de Consiliul pentru Alegeri Democratice la cea de-a 22-a sa ședință (Veneția, 18 octombrie 2007) și Comisia de la Veneția la cea de-a 72-a sesiune plenară (Veneția, 19-20 octombrie 2007)¹, în mai multe state Parlamentul se poate dizolva printr-o decizie adoptată de: o majoritate simplă – Austria, Croația, Ungaria, Turcia, „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”; o majoritate calificată – Bosnia-Herțegovina, Cipru; o majoritate de două treimi – Kârgâzstan, Polonia; trei cincimi – Lituania.

Mai există cazuri când decizia de dizolvare nu este luată doar de Parlament, ci necesită aprobarea majorității Parlamentului (Belgia). Acest tip de dizolvare are în

¹ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2007\)037-e&fbclid=IwAR0YSZcJDQJ_jHsgL9drnXWMMpSceil7hfRzVdmg6rKvyQmIL0bX3ppmq-M](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2007)037-e&fbclid=IwAR0YSZcJDQJ_jHsgL9drnXWMMpSceil7hfRzVdmg6rKvyQmIL0bX3ppmq-M)

vedere situația în care Parlamentul consideră că evoluțiile politice fac necesară organizarea alegerilor anticipate.

8. Cu referire la lipsa unei prevederi exprese în textul Constituției care ar permite autodizolvarea Parlamentului cu votul a două treimi din deputați, în jurisprudența Curții [Hotărârea nr.32/2015, Hotărârea nr.2/2016,] s-au statuat următoarele:

„45. În partea ce ține de modificarea formală și neformală a Constituției, Comisia de la Veneția a menționat:

„109. Amendamentul formal nu este singura formă de modificare constituțională, iar în unele sisteme nici măcar cel mai important. Lăsând la o parte actele revoluționare sau ilegale, cele mai importante două căi alternative de modificare legitimă a Constituției sunt interpretarea jurisdicțională și evoluția convențiilor politice nescrise ce completează sau contrazic textul scris. Modul în care aceste două mijloace funcționează într-un anumit sistem constituțional influențează necesitatea unui amendament formal”.

[Raport privind amendamentul constituțional, adoptat de Comisia de la Veneția, în cadrul celei de-a 81-a sesiuni plenare (CDL-AD(2010)001, 11-12 decembrie 2009)]

46. Cu referire la rolul interpretării jurisdicționale, Comisia de la Veneția a menționat:

„110. Numeroasele sisteme constituționale arată cu abundență că pot avea loc chiar modificări substanțiale fără a schimba textul, datorită interpretării jurisdicționale. Exemplul clasic este modul în care Curtea Supremă a SUA a dezvoltat de-a lungul anilor conținutul constituției de la 1787, cu mult dincolo de cele 27 amendamente formale aduse. Deși nu există exemple europene în care curțile au jucat un rol atât de important în modelarea constituției, există totuși în Europa un anumit număr de curți care au contribuit substanțial la dezvoltarea constituțiilor lor prin interpretare și aplicare dinamice. Este vorba, în special, de țări dotate cu „curți

constituționale”, un model care, pe parcursul ultimilor ani, a fost adoptat de aproape toate țările din Europa Centrală și de Est.

[...]

112. Comisia de la Veneția în mod repetat a salutat și a aprobat modelul de „curți constituționale”, care este acum larg răspândit în Europa. Acest model este, în general, favorabil interpretării constituționale jurisdicționale. Astfel de curți pot în mod legitim contribui la dezvoltarea sistemelor lor constituționale naționale.

[...]”

[Raport privind amendamentul constituțional, adoptat de Comisia de la Veneția, în cadrul celei de-a 81-a sesiuni plenare (CDL-AD(2010)001, 11-12 decembrie 2009)]”.

Astfel, în viziunea Curții, interpretarea textului Constituției de către autoritatea de jurisdicție constituțională, care poate deduce din dispozițiile exprese ale Constituției noi principii de valoare constituțională, este una din modalitățile prin care se realizează multiplicarea normelor constituționale.

Iar prerogativa cu care Curtea a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit.b) din Constituție presupune stabilirea **sensului autentic și deplin al normelor constituționale**, care poate fi realizată prin interpretarea textuală sau funcțională, în măsura în care poate fi dedusă din textul Constituției, **ținând cont de caracterul generic al normei**, situațiile concrete pe care legiuitorul nu avea cum să le prevadă la momentul elaborării normei, reglementările ulterioare (conexe sau chiar contradictorii), situațiile complexe în care norma trebuie aplicată etc.

De asemenea, Curtea determină sensul autentic și deplin al normelor constituționale **în corelație cu alte prevederi constituționale, pentru a asigura unitatea materiei constituționale, rațiunea și funcționarea instituțiilor, precum și echilibrul puterilor.**

Diversele categorii de prevederi constituționale ridică întrebări variate și deseori necesită o abordare destul de diferită în ceea ce privește interpretarea și aplicarea. Spre deosebire de dispozițiile privind drepturile omului, care sunt mai

generale și mai flexibile, regulile instituționale ce reglementează o procedură specifică de guvernare sau de competență ar trebui să fie clare, cu scopul de a crea stabilitate politică și previzibilitate.

Interpretarea regulilor instituționale se concentrează asupra echilibrului puterilor executivă, legislativă și judiciară stabilite de Constituție, în lumina standardelor europene și internaționale privind democrația și statul de drept, precum și a patrimoniului constituțional comun privind formele de guvernământ europene, luând în considerare particularitățile naționale.

Toate aceste considerente se pot aplica *mutatis mutandis* și cu referire la problematica abordată în prezenta sesizare.

9. Deși, în viziunea noastră, adoptarea unei hotărâri interpretative în sensul permiterii dizolvării Parlamentului prin adoptarea de către forul legislativ cu o majoritate calificată (de două treimi) de voturi ale deputaților nu ar reprezenta o revizuire clasică a jurisprudenței Curții (adică a Hotărârii Curții Constituționale nr.31/1997), într-o ipoteză contrară, toate considerentele menționate ar reprezenta temeuri pertinente pentru aceasta. Or, așa cum a statuat, de exemplu, Curtea Constituțională a României prin pct.3 din Decizia nr.766 din 15 iunie 2011, „dreptul este viu, astfel că, odată cu societatea, și el trebuie să se adapteze modificărilor survenite”. De altfel, în afară de România, așa numitul „*revirement jurisprudențial*” (revizuirea jurisprudenței determinată de schimbările intervenite în societate) este specific și pentru alte autorități de control constituțional din Europa. În Franța, bunăoară, s-a statuat că Consiliul Constituțional nu poate deveni „*prizonierul propriei sale jurisprudențe*”². Și în privința Curții Constituționale Federale Germane, s-a reținut că aceasta nu e limitată în libertatea sa de a-și modifica jurisprudența decât în măsura în care principiul statului de drept impune ca regulile de drept să fie sigure, iar principiul egalității necesită ca procesele asemănătoare să fie judecate într-o manieră

² Thierry di Manno, „*Les revirements de jurisprudence du Conseil constitutionnel français*”, în Les Cahiers du Conseil constitutionnel nr. 20-iunie 2006 (Dossier: Les revirements de jurisprudence du juge constitutionnel), pag.1, citat de Valentina Bărbăteanu, magistrat-asistent al Curții Constituționale din România, în „*Aspecte particulare referitoare la reiterarea excepției de neconstituționalitate*”, pag.12, disponibilă la <http://193.226.121.81/publications/buletin/13/barbateanu.pdf>.

asemănătoare³. În Spania, revirimentul jurisprudențial este de asemenea posibil, acest fapt fiind prevăzut expres în art.13 din Legea organică nr.2/1979 a Tribunalului Constituțional⁴.

Având în vedere cele relatate, ținând cont de situația specifică în care se află Republica Moldova în prezent, pornind de la apanajul exclusiv al Curții Constituționale de a interpreta prevederile Constituției Republicii Moldova, solicităm respectuos interpretarea prin coroborare a dispozițiilor articolului 2 alineatul (1), articolului 60 alineatul (1), articolului 61 alineatele (1) și (2) și articolului 66 litera a) din Legea Supremă în vederea elucidării posibilității dizolvării Parlamentului prin adoptarea de către forul legislativ a unei hotărâri în acest sens cu o majoritate calificată (de două treimi) de voturi ale deputaților

Mihail Popșoi

Dan Perciun

Virgiliu Pâslariuc

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

³ Michel Fromont, "Les revirements de jurisprudence de la Cour constitutionnelle fédérale d'Allemagne", în Les Cahiers du Conseil constitutionnel nr. 20-iunie 2006 (Dossier: Les revirements de jurisprudence du juge constitutionnel), pag. 1, citat de Valentina Bărbățeanu, *op.cit.*, pag.13.

⁴ Valentina Bărbățeanu, *op.cit.*, pag.13